

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopiši naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Slovenskim volilcem

sevniškega, breškega in kozjanskega okraja.

V nedeljo 17. avgusta t. l. o 2. uri popoldne bode na **Blanci** pri Sevnici **shod slovenskih volilcev**.

Posvetovali se bomo, koga da hočemo voliti za poslanca kmetskih občin v državni zbor na Dunaj in izrekli svoje mnenje, po katerem političnem programu naj bi se naš poslanec ravnal.

Slovenski volilci sevniškega, breškega, kozjanskega in bližnjih okrajev so uljudno povabljeni, da pridejo k temu shodu v mnogobrojnem številu.

Za okrajni volilni odbor:

Alojz Lenček, predsednik.

B. Sitar, tajnik.

Beseda o našem „razporu“.

Kakor je stvar jako neprijetna, ipak moramo še o njej govoriti. Mnogo je poštenih rodoljubov, ki obžalujejo, da je v narodni stranki polemika prerastla že preveč in da se nismo mogli izogniti polemikam celo osobnim. Prigovarja se v tej zadevi nam in našim klerikalno-prvaškim protivnikom. Da se ne bi sodilo napačno, treba od naše strani nekoliko naravnostnih izjav.

Prva in glavna je ta, da stvari nikakor niso osobne, nego principijelne. Druga je pa ta, da mi liberalno-narodni od svoje strani ne segamo tako daleč, kakor klerikalno-prvaški (ki pravijo, da rajši nemškutarja nego liberalnega Slovenca volijo) temu javno in jasno rečemo, da — smo v prvi vrsti

in nad vse slovenski in slovanski narodnjaki.

S tega stališča se bo naša politika ravnala. S tega stališča smo bili in bomo na pravične kompromise pripravljeni, to se ve, le na take kompromise, ki se gode na podlagi enakopravnosti in moževskega poštenja. Z onimi, ki pravijo, da se moramo uničiti, ali da nas nij — s temi nič kompromisa, tem le z delom pokažemo, da smo in da nam v delu to daje neupogljiv pogum, da je bodočnost naša. Pa vsi kompromisi so tudi le mogoči, ako se ne dotikajo naših načel, javno izpovedanih, neprekljivih. Narodni do skrajne mere, svobodomiselnih in liberalnih, protivniki sebičnega klerikalizma — to smo in ostanemo; v teh principijelnih vprašanjih nij treba nič kompromisov.

Pozitivne vere se ne dotikamo, vemo da je narodu potrebna, — a onim hinavskim agitatorjem, visokoimennim in obskurnim nezmožnežem, ki nas razkričavajo, da ljudstvu vero jemljemo — hočemo kazati svoje zaničevanje.

„Ali se boste z nemškimi liberalci alirali“ pride vprašati filister. Brate, mu mi odgovorimo, res je, da se naši klerikalci z nemškimi jezuiti zvezujejo za konkordat, za križarsko vojsko proti Italiji, za bog ve kaj vse, kar obstanek naše narodnosti čisto nič ne briga. Mi bi jim lahko rekli, da so od nemških klerikalcev in jezuitov podkupljeni, ko bi se tacih smešnih Hermanovih sredstev posluževati mogli. Ali mi nečemo teh posnemati, ki se brez pogoja udajejo na život in smrt nemški „rechtspartei“, v katero se niti Čehi niti Poljaki niso hoteli stopiti in zlit. Kar se nemške liberalne stranke

tiče, o zedinjenji z njo nij niti govora. Če pa bi nam ona hotela (česar ne pričakujemo) vse narodne pravice in razume se, pred vsem zedinjeno Slovenijo dati, potem — čujte pa „kamen pobirajte“! — potem se pa precej zedinimo z njo.

Torej svobodomiselnih načel se hočemo držati. V tem nij noben kompromis mogoč, ker oni, ki so proti svobodi, hočejo samo uničenje protivnika ne pa računa z njim. O uničenju nas pa še govora nij. Sicer so se naši domači klerikalni elementi (oprostite, da rabimo narodni izrek za primero) z našo, z narodno mastjo opasli in bodo kakor medved po zimi še nekaj časa na naš strošek živeli in delali — a ne dolgo. Mi, narodno-liberalci se pa prav čvrsto in dobro počutimo. Če ne zmagamo denes, nič ne de, zmagamo čez leta. Moči se nam vsak dan množe, onim pa odpadajo. O tem, ali je bilo oportuno, zdaj ločiti narodno stranko v liberalno in klerikalno, se res da baš iz našega stališča (katero narodnost nad vse stavi in ve, da „vera“ nij v nobeni in nikaki nevarnosti) govoriti mnogo. Ali, da je do tega prišlo, to so hoteli duhovniki „pravničarji“, ki so bili naredili „kavdinski jarem“ in so skelnili, da vsak, kdor če pri nas politikovati, mora križ narediti, pokloniti se njim do črne zemlje, skozi njih jarem zleati in posvečeno Ulagovo in Jaranovo roko poljubiti ter nemški „državnopravni“ program za edino zveličavni priznati; — isto tako so ločitev posilili oni „prvaki“ (da se bogu smili), ki si niso mogli kaj v „Novicah“ izpovedati, da jim je ljubši nemčur, nego liberalen Slovenec. Ako se jim izleže v njihovih kotih kak nemčur, izdajica naše narod-

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Tretji del.

VI.

(26. nadaljevanje.)

Drugi dan je dežilo celo dopoldne, gospod Mauserre pa gospica Holdenis se nijsta šetala po parku. K sreči je malo ponehalo, da sem mogel priti v atelier, kjer sem imel začeti portrēt gospeje d' Arci. Kmalu pride ta za menoj spremljana od soproga. Jaz odložim paletu, ki sem jo ravnokar vzel v roke, in gospod d' Arci, ki je burno podrl vrata, mi deje: — Gospod Flamerin prisezimo, da se ne ganemo od tukaj, predno ne iznajdemo sredstva, kako se oprostiti od te intrigantnje!

Njegov akcent je bil tako tragičen, da ga vprašam, misli-li rabiti otrov ali nož. — Da se iznebi miši, mi odgovori, treba je ra-

biti mišjega strupa. Znabiti so vam znana milejša sredstva; poskusimo je.

Vsede se na stol; jaz dam gospé d' Arci fauteuil, sedem na klopico k njenim nogam, in seja se začne. Ko bi nas bil kdo videl, rekel bi, da smo vojni svet, ki kuje plan za oproščenje kake dežele.

— Kako se je izdala! reče gospod d' Arci.

— Res je, odgovorim jaz, obledela je, nij vedela kaj bi.

— Da, imela je podobo zbegane duše, pridene gospá d' Arci; cel večer nij delala drugega, nego od sedeža do sedeža tekala, ker jej nij bil nobeden po godu.

— Dobro, da se jej vse vidi; v hlinenji nij še dospela do mojsterstva.

— Od prvega dne, ko sem jo videl, zdele so se mi njene intencije sumljive, njen staročanski nasek mi nij dopal.

— Kar mi je najbolj žal, je, da je preslepila mojega ubogega očeta.

— To dokazuje, gospá, da vi ne raz-

umete občutkov, ki jih vdiha ženska v čuteče srce bolnika, kojemu streže.

— A kaj ima takega na sebi ta vetrnica? ta nelepota?

— E! gospod, vi veste, da jaz tega ne verjamem.

— Se vam-li njen duh zdi tako briljanten?

— E! gospoja, njen duh nij briljanten, nego postrežljiv, in valjda si je izbrala pravi del.

— Recite rajši, da je njen duh gola zvijačnost pa prilizenost.

— Ah! gospod, najbolj rafinovani politiki reusirajo naj večkrat s pomočjo surovih sredstev, kajti oni imajo ljudi za take, kakor so, to je, za velike otroke.

— Meni se istinito zdi, da jej hočete pred nama peti slavodatke!

— Ah! gospoja, jaz bi se ne varoval, a dober general svojega sovraga ne sme zaničevati.

Gospod d' Arci se pokaže nepotrpežli-vega, in zdi se mi, da se je potihoma pri-

nosti, — oni se ga bodo veselili in privoščimo jim to veselje.

H koncu tega jasnega govora, še en predlog. V zdanjih polemikah je osebni element prevladal. To za narod nij dobro. To demoralizuje. Mi smo v tej reči bili defenzivni. Mi smo mislili in še mislimo, da je tist čas že prešel, ko je kdo po levem lici udarjen še desno nastavljal. Mi smo se odločno branili in se mislimo še. Če vam je pa prav, če vas boli, da osobne udarce dobivate in se pritožujete — nehajte Vi z osebno polemiko, in precej nehajmo tudi mi. Nam je celo in vseskozi ljubše, da principe razpravljamo, da si samo v principih nasprotujemo. Mi prav radi pustimo demoralizujoče osobnosti — ali enako orožje naj velja. To kot „vorschlag zur güte“, dasi — bog nam grehe odpusti — ne verujemo baš trdno, da bi naši domači protivniki (edino „Danico“ izvzemši) mogli brez osebnih napadov polemizirati. Poznamo se!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. avgusta.

Sklep češkega mestnega zbora v Pragi, kjer so češki zastopniki z 41 glasi proti 10 sprejeli nasvet o odpravljenju šolnine in se tako postavili tudi tu na popolnem liberalno in protiklerikalno stališče, povsod po svetu zanima in dokazuje, da Slovani nijsmo in nečemo biti taki mračnjaki, za kakoršne nas so zli ljudje in protivniki naše slovanske narodnosti razkričavali.

Cesar baje odide 20. t. m. v Gaštin, da se zopet snide z nemškimi cesarjem.

Olomuški škof daje res izgled, kako daleč klerikalci gredo, da si prilastujejo pravico priznavati ali ne priznavati — države. Ta škof se brani priznati Italijo kot državo, za to se brani razglasiti postavo o vodstvu matrikelnov, ker bi se s tem papežu krivica (?) godila. Cerkvi kar je cerkvenega, državi kar je njenega.

Vnanje države.

V ruskih stepah se bode garnizona zmanjšala, in kadar se razdene trdnjava v Čekišlaru, bodo se vojaki odpoklicali tudi od tam. Pošta iz Kive v Kirdesli se bode preskrbovala v devetih dneh. Brat kivanškega kana se je podal z 800 Kamelami kivanške armade iz Nižnjega Novgoroda na sejm v Kirdesli.

Francoski legitimisti kolportirajo govorico, da je obisk cesarja Franca Jožefa v Gasteinu v oskej zvezi z minulo fuzijo v Frohsdorfu. Frohsdorf je zdaj Meka francoskih legitimistov, kdor ima le čas in denar, gre kralju Henrik V. poklanjat se, da bi se mu o pravem času prikupil. Takoj, da se le narodna skupščina zopet snide, upajo monarhisti, da bodo izvršili veliki obrat in postavili na francoski prestol grofa Chamborda. Republikani in bonapartisti se boje onega dne, ter se vedno posvetujejo, da grof Chambord ne pride na noben način na prestol, da-li se tudi fuzija izvrši, ker mu je Mac-Mahon odločen sovražnik.

Pruska vlada bode se škofom Ledohovskim ravnala strogo po postavi, ker se je branil, priti pred sodnijo.

Turški sultan pride, kakor se sliši, po odhodu šahovem iz Carigrada na Dunaj, za kar se delajo že priprave. Viceraj egiptovski je že odšel iz Carigrada.

Dopisi.

Iz Šmarja pri Celji 10. avgusta. [Izv. dop.] (Volilni shod.) Gosp. dr. Prus, odvetnik v Konjicah, je prišel 9. avgusta po svojem odvetniškem poslu v Šmarje. Pri volilnem shodu v Celji dne 25. maja t. l. je g. dr. Prus bil od narodno-liberalne strani postavljen za kandidata v državni zbor v mestni skupini, z volilnim mestom Celje. V to skupino spada tudi naš trg. Ko se je tedaj poizvedela navzočnost g. doktorja, se je takoj improviziral shod volilcev, katerih se je kakih 30 sešlo. Gospod dr. Prus se je predstavil kot kandidat in v svojem govoru omenil, da je on federalist, da bode na podlagi narodnega programa za napredek in svobodo slovanskega naroda svojo besedo zastavil, zlasti je njegova volja prave in resnične interese ljudstva zagovarjati in se za nje potezati. Govor je volilce popolnem zadovoljil in sklenili so enoglasno, da bodo volilci šmarskega trga pri prihodnji volitvi za dr. Prusa glasovali.

Iz Rajhenburga 10. avg. [Izv. dopis.] Na Bizeljskem je imelo učiteljsko društvo iz okrajev Kozje, Sevnica in Brežice 6. avgusta svoj 6. redni shod, katerega se je udeležilo 17 udov. Predavalo se je: a) „o začetku človeške omike“, kar je marljivo sestavil in poročal g. Čeh, učitelj v Zavljah. b) „o važnosti materinskega jezika v

narodnej šoli“, govoril g. Ivan Kunstič iz Brežic, in z veleveljavnim, nemškim pedagogom Dr. Käferstein-om, krepko pobijal naše nemčurske (kajti pravi Nemci vsaj nijso toliko zaslepljeni) nasprotnike, ki nam kratijo narodne pravice v šoli. c) „o zemljepisji v ljudske šoli.“ O tem predmetu je predaval prav točno g. F. Jamšek, c. k. okr. šol. nadzornik. — Govore donaša strokovnjaški list „Slov. Učitelj“. Vsi trije govori glasili so se v milej slovenščini. Prihodnji shod bode v Rajhenburgu, kedaj — se poroča pozneje.

Iz Zabnice 7. avgusta. [Izv. dop.] Okolica med Kranjem in Loko je bila v zadnjem času posebno obdarovana z misijoni. Komaj so se ljudem ohladila ušesa od enega misijona, že so začeli duhovni očetje nadlegovati ljudi s prižnice, da naj se udeležijo v obilnem številu družega, kojega nameravajo napraviti ravno oni patri jezuiti v drugem, tretjem kraji. Posebno ženski spol se je udeleževal navadno v obilnem številu teh misijonov; zato pa najdemo tudi pri njem obilno število vsakovrstnih nasledkov, katere so obrodile misijonske pridige.

Objavil je „Slov. Narod“ nedavno, da ste znoreli dve dekleti v Stražišči pri Kranji zaradi misijonskih pridig, katere so imeli jezuiti v Stražišči in drugih krajih. Ravno tako se je zgodilo v istem času in zavoljo istih vzrokov hčeri nekega posestnika v Žabnici. Pred misijonom v Šmartni nij nikdo zapazil kdaj, da bi bila drugača v obnašanji in v obziru duševnih zmožnostij, kakor so navadne poštene kmetske deklice. Ko pa je minul ovi misijon, katerega je prav pridno obiskovala, začeli so se kmalu kazati nasledki onih „ostrih“ pridig na njej. V vsem svojem življenji je začela kazati neko izredno čudno pobožnost, katero smo navajeni najti samo v oni knjigi, katera nam opisuje „življenje svetnikov“ in svetnic božjih. Najpred je dala slovo vsi lepši obleki kakor jo imajo navadno nositi kmetska dekleta. Potem se je naleгла na molitev ter je cele noči premolila, potem pa začela premišljevati verske resnice in na zadnje objokovati svoje „grehe“, katerih niti imela nij. Celo na polji pri delu je objokovala svoje „pregrehe“ in trdila, da je ona velika grešnica, da zanjo nij več odpuščenja. Med tem ko je bila že skoraj popolnem obnorela, pridejo v njeno nesrečo

dušil. — Čemu bomo nosili vodo v morje in tratili čas, deje. Jaz pripoznavam popolno gospodu Flamerinu, da bistroidni duh gospice Holdenis nij nepotrebn grm, ki krasoti vrt; jaz izpoznavam v njej, kakor on, ono malo sadno drevesce, ki dá za malo postrežbe, dežja in za veliko solnca obilen sad. Bog blaži njo in njene spalirje! Mi se nijsmo sešli, da bi diskutovali njene velike zasluge in deviške gracije. Nas vseh želja je poslati jo čem prej tem bolje v njen dragi Florissant, k njenemu ponižnemu in krepstnemu ognjišču, k njenemu nježnemu oču, ki tu-guje, da so v njenej nenavzočnosti njegove mognunske gnjati izgubile vso poezijo, k njenemu čarovnemu, ljubljenu bratstvu, kojega obleka razpada v cunje, kar nij nje, da bi jim zakrpala perilo. Smo-li vredni imeti to mistično golobico? In kaj je prišla delat v filistejsko deželo? Jaz vém, gospod Flamerin, da dobro delo, koje premišljamo, vas dosta menj zanima, nego nas. Mi drugi se tepemo pro aris et focis, a vaše prijateljstvo do go-

spoda Mauserre-a je tako zvesto, da pozabite zraven na lastne interese. Smo-li ene misli? Dobro, nadaljujem. Ne da bi vam hotel očitati, dragi gospod, vi ste mi trdili pri vašej česti, da je moj tast, ki jih ima uže tri in petdeset za soboj, očistil se vse nesnage, in da bode do konca dnij najpametnejši človek. Opiraje se ná vašo lepo zagotovo sprizajnil sem se s tastom, in si poradi tega iz prva le čestital. Bil sem prijetno iznenadjen, ko sem našel v ženski, ki mu je nekda storila neprizanesljivo budalost, osobo, koje vzvišeni in delikatni občutki so mi vdihnili takoj prve dni poštovanje in ljubezen do nje. Le ene stvari si še želim: da bi mogla legitimovati tudi formelno zvezo, od koje bi smela pričakovati srečno bodočnost. Včeraj je izginil zadnji zakonski zadržek; toda rudeča luna je počela pluti nad Charmilles-om, strašna katastrofa nam žuga. Ne migajte s pleči, slučaj je važen: v nevarnosti smo videli očeta moje soproge onečestiti se z lehkomiselnoprodajo in peljati k altarju Lulino guvernanta,

koja teži postati vladarica Charmilles-a, in vsega, kar zraven spada.

— Moja ne! sežem mu jaz v besedo; nesreča nij tolika, kakor se vam vidi.

Blagovolite me poslušati do konca, govori gospod d'Arci. Jaz sem človek mirnega premisleka, gospod, jaz nemam navade, da bi me genila vsaka mala stvar. Zagotavljam vas, da se je moj tast strezil, kar se tiče prve ljubezni; kaj govorim? bodisi da je gospa Mauser-ová še lepa, vendar mu je zdaj nedopadljiva postava, podoba velike budalosti, ki ga je ovirala, da nij postal poslanik v Carjemgradu ali Londonu. To se pravi ne imeti odkritosrčnosti reči si: Ti si hotel to, George Dandin! V njegovo in našo nesrečo so hotela nebesa, Toni Flamerin, naj pride sem hinavka, ki vzdiguje oči proti oblakom, in ki se z eno roko tolče ob prsi, med tem, ko druga diskretno preiskava sosedov žep. Jaz ne porečem, da ne zna pripravljati bezgovega čaja, in iztepati hišnih tapetov, toda spravila je našega diplomata v pokoj sè svo-

„pobožni“ patri jezuviti v Staro Loko, menda ljudi spreobračevati. Tudi pri tem misijonu ne zamudi nobene pridige in skuša včasih med pridigo patra jezuvita, na svojo roko začeti ljudem pridigovati, tako, da so jo morali enekrat iz cerkve izpeljati. Bila je že torej popolnem nora. Domu nij hotela več iti sama, vedno je čitala v cerkvi in njeni domači so morali iti vsak dan uro hoda daleč po-njo.

Ko prideta nekega dne njen brat in njena mati z vozom po njo, da bi jo odpeljala domov, se jima brani; zdaj pride dekan Starološki k njej in jej žuga, da jo bo s palico, če ne bo šla na voz, pa odgovori mu: Naj me le udarijo s palico, če me hočejo, saj me ne bo nič bolelo, ker je žegnana. Tudi v Ljubljano k prejšnjemu dekanu starološkemu, sedanjemu korarju, gredo njeni starši, da bi jim svetoval, kaj naj storijo v tej zadevi (omenjeni je namreč menda izvrsten „homeopat“). Ali ne da jim družega sveta, nego da naj kolikor mogoče pred ljudmi skrivajo, da so ravno misijonske pridige uzročile, da je znorela, ker hudobni ljudje bi hitro razglasili po „cajtengah“, kaj se je njej zgodilo zaradi tega ker je poslušala misijonarje. — V svoji norosti si prereže po naključji glavno žilo na roci s stekleno črepinjo. Starši jo dajo v bolnišnico ljubljansko, kjer tudi — umrje.

Med misijonom v Stari Loki se tudi obesi neka žena v Vermašah (blizu Loke), o kateri so tudi nekateri trdili, da je znorela zaradi preostrih misijonskih pridig. — Ko vpraša njen brat, posebno pobožni in duhovnom jako priljubljeni kmet v Vermašah, dekana, kedaj naj jo pokopljejo, mu ta svetuje, naj jo imajo toliko časa doma, dokler misijon mine, (červano je še dolgo časa trajal), zato, da bi sopatre ne žalilo, ko bi zvedeli, da se je ravno zavoljo njih ovesila. Iz vsega tega se razvidi, da so jezuviti na Kranjskem zares potrebni, ker pomagajo izvrstno ljudem, da pridejo eni v nebesa in drugi — v norišnico.

Iz Istre 6. avg. [Izv. dop.] Omenil sem že pri drugi priložnosti v „Slov. Narodu“, kako da lisičja pijavka italijanska krv slavjansko v Istri pije; povedal sem, kako da Italijan zaničuje naš narod i da pri vsacem početji prilike traži, da bi zatrl mili naš rod; (glej broj 72. t. 1.) vsacemu pak mora sree

jimi uljudnostmi, s prilizenostjo, z opravljanjem, z medenimi sveti, z ekstazami njene občudovanja in z očmi, kakoršne ima karp, ki se je najedel omotice, koje oči mu ponavljajo od zore do mraka, v visokej nemščini, da je velik mož. Prosto mu razodeti jej svoj plamen, prosto njej biti diskretnej, to je nja skrb, meni to nič mari, a ta nisko-noga Maintenon si je ubila v glavo postati mu soproga. Igrala bo krepostnega zmaja, in videli boste da preskoči, zmoten po njenej ostrosti, danes ali jutri jamo, naj si bo še tako globoka. Malo sramote se kmalu požre. Tako-le rokavnico sprejeti za taščo, sluga! To od mene terjati bi bilo preveč, in sklenil sem iti takoj h gospodu Mauserre-u, ter se zgovoriti z njim odkritosrečno pa odločilno. Od dveh stvari eno: ali gre jutri vlačuga za zmiraj z Charmilles-a, ali pa ga jaz s se soprugo zapustim. Gospod Mauserre ljubi svojo hčer, nadejam se, da ga bode moj mali govor nekoliko genil.

(Dajjo prih.)

pravične jeze splamteti, ako čuje še jeden način, s kojim so Italijani Slavjane drli in jih še deró. Umrli je te dni v Vodnjanu (Dignano) neki italijanski bogataš, vsi Lahoni ga hvalijo zaradi njegovega testamenta, a nijeden ne pomisli, da vse njegovo bogatstvo je ispita srčna kri istranskega Slavjána. V dokaz temu sledeče: Kadar je bilo treba Slavjanu, zatrtemu od suše i od toče, novcev, hodili so k njemu govoreči: Gospodine! u velikoj sili jesam, posudite mi toliko i toliko fiorini. Kda budeš jih povrniti? Gospodine! o žetvi ili trgatvi. Dobro! Večeras neka dojde tvoja žena ili tvoja kći k meni, pa u jutro će ti žena ili kći novce donesti. I grozno je čuti, dogodilo se je, da tužni kmet je moral izročiti svojo zaročnico ili svojo kći talijanskemu pohotniku, da je sebe i svoje preživel. . . I gorje kmetu, ako nij o pravem času povrnil, iztiril ga je iz hiše neusmiljeni Italijan. To je factum, meni med narodom živečim je mi bilo povedano iz verjetnih ust. I takovih tiranov je bilo in jih je še v Istri. Lahko rečem, da sve bogatstvo italijansko v Istri je krvava srčna sraga isterskega Slovana. Skrajna ura je, da počnemo narodnjaci delati; ako Prekoučkari ustanavljajo štedionice, bi li mi ne mogli ustanoviti posojilnice narodne? Rešimo Istrana stvarno, rešili smo ga duševno, škoda bi bilo da bi naš toliko zmožen narod tako sramotno brez boja propal.

V Istri služi dosta kranjsko-slovenskih duhovnikov, pa žalibože najde se jih mnogo, kateri se drže Bleiweis- Costovega gesla: rajši nemškutarja, kakor liberalnega Slovenca. Tem duhovnikom je ljubša židovska i Slovane žeroča „N. F. Presse“, na katero so mnogi naročeni; ljubši jim je Klunov lažnjivi prorok „Vaterland“ i Regierungs- Theolog „Volksfreund“ nego pošteni „Slov. Narod“. Kukavna njim pamet; tout comme chez vous!

Letina je pri nas slaba; pšenice še nekoji toliko nijso namlatili, kolikor so je posejali i še ta je polna grahora i ljulja. Seno se je dobro obneslo. Turšice bo v krajih poleg morja jako malo, ker že 2 meseca niti kaplje dežja nij bilo, mislite si lahko, kaka vročina i suša da mora biti. Grozdja je jako malo, 1. malo se ga je rodilo; 2. nekoliko kar ga je bilo, ga je bolezen zatrla i 3. grozna suša bode še ono kar je ostalo, posušila, ako ne dobimo brzo dežja. O tužna Istra! što će biti od tebe, dobro gotovo ne.

Domače stvari.

— (Iz ljubljanskega mestnega odbora.) V poslednji seji se je bral dopis deželne vlade, da se naj strogo ravna pri desinfekciji in se napravi bolnišnica za silo, če se kaže potreba. — Občinski odbornik Kaltenecker nasvetuje v imenu zdravilstvenega odseka, da se nastavi dva mestna zdravnika, vsak z letno plačo 600 gld.; za prvega naj se imenuje dr. Kovač, drugo mesto pa se naj razpiše. Predlog je bil sprejet. — Dr. Suppan poroča o ovirih glede zidanja mestne ljudske šole in predloži, da se naj kranjsko stavbeno društvo vpraša, za katero svoto bi ono prevzelo zidanje. Tudi ta predlog je bil sprejet. Roka roko umiva, obe pa obraz.

— (Končna obravnava.) 20. avg. ob 3. uri popoldne je končna obravnava v tožbi g. dr. Vošnjaka proti stolnemu kaplanu Klunu zavolj razžaljene časti. Tožnika zastopa g. dr. Zarnik. Obravnava pa je pri delegirani mestni sodnji.

— (Delavsko bolniško društvo) je imenovalo g. dr. Drča za društvenega zdravnika. Dosedanjemu društvenemu zdravniku g. dr. Vošnjaku, ki se je sam odpovedal, votirala se je zahvala za njegovo delovanje v prid društva.

— (Čudna agitacija.) Iz Gorenjskega se nam piše 11. avg.: Da bode znali, kakšna agitacija je zoper „Tednik“, poročam Vam, da je kaplan v Velesovem včeraj cerkovniku ukazal, da mora iti med cerkvenim pravilom pred cerkev gledat, če naročniki „Tednika“ v cerkev pridejo, ali zvonaj ostanejo, ker so se z naročbo na „Slovenski Tednik“ od cerkve ločili. Med zvedenimi ljudmi bi tako obnašanje duhovnika — bedarija se imenovala, drugače pa je med prostim ljudstvom. Tu pa je tako počenjanje hujskanje na sobrate katoliške kristjane, in to nij delo katoliškega duhovna.

— (Nesreča.) Iz Smelednika na Gorenjskem se nam piše 10. avgusta: Denes se je tukaj praznovala nova maša. Po navadi so fantje iz možnarjev streljali. Eden fantov hoče možnar sprožiti, a ta se ne vžge. Fant stopi bližje in vzame možnar v roko. V tem hipu se možnar sproži in raztrga nesrečnežu celo desno roko. Koliko nesreč se je vendar že pri cerkvenem streljanju zgodilo.

— (Hudobije in nesreče.) Iz slov. Bistrice se nam piše 10. avgusta: Pri sv. Martinu na Pohorji so se stepli drvarji in je eden bil z nožem v vrat tako hudo ranjen, da je precej umrl. — Na bližnjem Križnem vrhu je živela neka žena, ki je imela 6 nezakonskih otrok. Skrega se z možem, s katerim je skupaj živela in v svoji jezi požre mišnico. Še dva dni je živela in strašne muke trpela, predno je umrla. — Pri košnji je kosec družega metal, ki je tako nesrečno naletel na koso, da si je vse žile na nogi prerezal. Ozdravel sicer bode, a noga mu ostane popačena.

— (Iz Svetinj pri Ormuži) se nam piše: V vinogradih kaže lepo, grozdje uže mehča. Suša je velika, pa je vendar razgled po ljutomerskih goricah nad vse krasen; povsodi se vidijo lepi vinogradi, ki nam obljubujejo dosta dobre kapljice.

— (Požar.) Vinica v črnomeljskem okraji je pogorela. Začelo je goreti v hiši učitelja. Koliko škode je ogenj napravil, nam še nij znano.

— (Strela.) Iz sv. Jurja pri Kranji se nam piše 11. avgusta: Denes v nedeljo opoldne je med hudo uro treščilo v eno kajžo, katera je do tal pogorela. Teško so rešili ljudje sosednja poslopja.

— (Strašilo.) Iz Černic se nam piše: 11. avgusta: Tukaj je v eni hiši skozi osem dni strašilo. Čudno praskanje se je slišalo v zidu. Družina se je vsa v eno spavniško sobo spravila zaradi strahu. Končno le gre hišni gospodar iskat, od kod pride to praskanje. Najde globoko luknjo v zidu dimnika, v luknji pa čepi — stara mačka. In tako je bil odpravljen strah.

— (Vojaki), ki so na odpustu, letošno jesen ne bodo sklicani k vojaškim vajam, zavoljo kolere.

— (Mislili smo, da bo ljubljanski „Tagblatt“) ob novem letu v mehki postelji „inteligencije in kapitala“ po Noviškem prerokovanju mirno v bogu zaspal. Ali urednik, gosp. Špitaler, mu je s svojimi uvodnimi članki tako zaval, da so ga morali v „špital“ prenesti, kjer od vseh prejšnjih prijateljev in znancev zapuščen, smrtno ure čaka. — Zakopali ga bodo brez pogrebcev kakor pravega „špitalarja.“ In potem se bodo nad njim H. Heine-jeve besede spolnile:

Keinen Kadosch' wird man sagen,
Keine Messe wird man singen,
Nichts gesagt und nichts gesungen
Wird an seinen Sterbetagen!

— (Klerikalci so povsod enaki.) Klerikalci se zmirom s tem borujejo, da lažejo, sumničijo in obrekujejo, kadar nimajo nobenih dokazov proti svojim protivnikom. Pri nas nam očitajo „dispositionsfond“, zvezo z nemškutarji, prusovske tolarje in kar je še več tacihi fantastičnih stvari, ki se le v omehčanih možganih kakšnega „bogaboječega“ izcimiti utegnejo. Na Francoskem pa očitajo v svojih listih „Pays“, „Constitutionnel“, „Patrie“, „Monde“ itd. Gambetti in republikanski stranki, da je s Prusi v zvezi! In to samo zaradi tega, ker je Gambetta odločen sovražnik ultramontanizma. Tout comme chez nous! —

Narodno-gospodarske stvari.

— Ogersko ministerstvo kmetijstva je objavilo izkazek žitnih pridelkov tekočega leta, po tabelah, ki so mu jih poslali posamezni okraji. Iz teh se razvidi, da so popolno slabe letine le v nekaterih slavonskih okrajih. Sedmogradsko je posebno veliko pridelalo, katastralni oral počez 25 vaganov pšenice in 30 vaganov reži.

Tržna poročila.

— Iz Pešte. Vročina je bila cel teden strašna, da se toži iz vseh krajev, da bo uničila koruzo in krompir. Kar se tiče žitnega trga, je bil ta teden malo živahnejši; pripeljalo se žita sicer nij veliko, pa vendar več, nego na prejšnje trge. Pšenice se je prodalo 40000 vaganov po kupu prejšnjega tedna, pozneje pa tudi ceneje po 6 gl. 60 kr. Rež se je plačevala dražje, nego oni teden po 4 gl. 90 kr. do 5 gl., prodala se je vsa, kolikor se je je pripeljalo. Podražila se je od 30—40 kr. Ječmena se še vedno malo pripelja, zato ne moremo ničesa poročati. Koruza se vedno draži; prodalo se je je 30000 vaganom po 15 kr. dražje nego pretečeni teden. Sočivje se zelo kupuje, fižol po 4 gold. 75 kr. cent. Ker je vedno vroče, se nij nadejati, da bi sočivje plenjalo, zato bode tudi v prihodnje imelo visoko ceno. Po masti, špehu in loju se je malo povpraševalo.

— Iz Dunaja. Žitna kupčija je bila ta teden jako slaba. Pšenica se je po 7 gl. 60 kr. do 8 gl. cent. prodajala. Rež se je plačevala po 6 gl. 10 kr., kajti kljub temu, da se je ne potrebuje veliko, se je vedno premalo pripelje. Ječmen so kupovali tuji kupci po 3 gl. 85 kr., a ker je bila cena prevelika, se ga je malo prodalo. Koruza se je podražila na 4 gld. 30 kr., ker se letošnje nij veliko nadejati. Moke manjka,

posebno črne in režene, kajti malini še večji del stojé. Cena je taista.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slinici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljale se:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.
Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudoviti Revalesscière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživanji Vaše tečne in zlahke Revalesscière popolnoma zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razumno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek pripravljati in ostajem Vas udani

Spričevalo št. 73.668.

Gabriel Teschner,
slušaatelj javnega višjega trgovinskega učilišča.
Mitrovice, 30. aprila 1871.
Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na poštno povzete 1 funt Revalesscière navadne sorte, poleg različnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přilep, pošta Holešan na Moravskem
7. maja 1871.
Ker mi je od Vas že davno prejeto Revalesscière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesscière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete. Spoštljivo udani

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlja.
V plehastih pušicah po pol funta 1 gld. 50 kr., 1 funt 2 gld. 50 kr., 2 funta 4 gld. 50 kr., 5 funtov 10 gld., 12 funtov 20 gld., 24 funtov 36 gld. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gld. 50 kr. in 4 gld. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld., — za 288 tas 20 gld., — za 576 tas 36 gld. — Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberbrannmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzjetih.

Listnica uredništva. G. Jurij Grabrijan, župnik v Vipavi, nam glede dopisa v 180. št. „Sl. Naroda“ piše, da zvonik v Logu se je moral na novo zidati, ker je bil stari tako razrušen, da je bilo bati se nesreče; dalje, da se vipavski farovž nij zidal na stroške farmanov, ampak da je vse stroške 15.531 gld. 54 kr. sama farna cerkev plačevala. Celega nam poslanega pisma nečemo natisniti, ker se spušča v stvari in surove osobne napade, ki ne spadajo med faktične p o p r a v k e. Sicer se pa g. župnik v osebi dopisnika moti. Izbere si kar tje v en dan nekoga, „ta je moral pisati“ in udriha po njem. To ne spada pod §. 19. Treba se prej tiskovne postave naučiti, predno se na nje sklicuje, potem pa pri „popravkih“ ne pozabiti na „olikanega Slovenca“. — G. J. — d. Uredništvo mora ime dopisnikovo vedeti, če prav se javno nikdar ne imenuje. Dakle izvolite se nam imenovati. — G. V. K. Vi ste se v adresi zmotili.

Dunajska bors 12. avgusta

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	68 gld. 90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	15
1860 drž. posojilo	102	—
Akcije narodne banke	967	—
Kreditne akcije	238	50
London	110	90
Napol.	8	86
C. k. cekini	—	—
Srebro	106	—

Broj 302.

Razpis.

Na šestrazredni ljudski šoli v Ptujški izpraznjeni dve učiteljski službi s plačo 480 gld. Prva učiteljica dobiva še 60 gld. letne doklade.

Prosilke naj svoja pravilno obložena proila predpisanim pôtom pošljejo do 12. septembra 1873 krajnemu šolskemu svetu v Ptuj.

Krajno šolsko svetovalstvo v Ptujški,
1. avgusta 1873.

(203—3)

Trautvetter.

Oskrbništvo v konkurz ranjcega gosp.

Antona Schrey-a v Ljubljani

spadajočega premoženja s tem naznanja, da se bodo posestva in sicer:

1. Posestvo v zemljiških bukvah Komenda Ljubljana pod Urb. št. 89/a in 89/b vknjiženo, na Glincah, namreč — umetno stavljeni mlin, najnovejše konstrukcije na pet koles s francoskimi mlinskimi kamni, z obilno vodno močjo, v prijazni okolici malo od mesta Ljubljane, z obširnimi poslopjem za stanovanje, gospodarstvo in obrtnijo, zraven ležečim vrtom za sadje in zelenjavo, bajerjom (ribnik) in drugim pri mlinu skupaj ležečim zemljiščem, 10 oralov, 1415 □ sežnjeve katastralne mere, v skupni sodnijski ceni 30.872 gold. 20 kr.

2. Posestvo, poleg mlina v zemljiških knjigah ljubljanskega magistrata pod Map. št. 15, 16 in 17 vpisano, s katastralno mero 11 oralov, 405 □ sežnjeve v najboljšem stanu, še sodnijsko ceno 4010 gold. 60 kr. in ravno tam pod Map. št. 185 ležeči hostni travnik v dobrem stanu, katastralne mere 4 oralov, 192 □ sežnjeve in sodnijsko ceno 881 gold. 60 kr. — očitno po eksekutivnem potu,

14. avgusta in 15. septembra t. l.

na Glincah iz konkurza prodajala; h kateri prodaji se kupci uljudno vabijo s pristavkom, da se natančneje pogodbe pri deželni sodnji, ali pri postavljenem oskrbniku omenjenega posestva dr. Franc Mundu v Ljubljani izvedo.

Ljubljana, 26. junija 1873.

(172—4)

Oskrbništvo.

Tuji.

12. avgusta.

Evropa: Stokert, Dr. Borchko, Majer, Gerstner iz Dunaja. Pri Elefantu: Seber iz Dunaja. — Gospa Glaser iz Reke. — Tomasini iz Reke.

Pri Mallé: Bidflesch iz Kupnja. — Pofronovi iz Delnic. — Breitschneider, Lakner, Beer iz Dunaja. — Ehrenreich iz Ponoviča. — Kneuš iz Zagreba. — Emerman iz Zeitz.

Pri Zamorec: Mihevc iz Ljubljane. — Jung iz Dunaja. — Bonikeves iz Pulja. — Vauloseky iz Pešte. — Ternove, Zupančič iz Maribora. — Köhler iz Češkega.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast Dr. O. Killisch, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—83)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.